

پتروشیمی و رفع موانع خصوصی سازی

آغاز خصوصی سازی در صنعت پتروشیمی، آزادسازی قیمت محصولات پتروشیمی و افتتاح ۱۲ طرح بزرگ این صنعت را باید مهم ترین رویدادهای صنعت پتروشیمی کشور در سال ۸۶ دانست. رویدادهایی که هر یک آغاز فرآیندهایی جدید در این صنعت است و سال ۸۷ اولین سال در شکل گیری این فرآیندها محسوب می شود.

خصوصی سازی در صنعت پتروشیمی

اختلاف نظر بین مسئولین وزارت نفت و سازمان خصوصی سازی بر سر نحوه خصوصی سازی شرکت های وابسته به این صنعت و تمهیدات و مقدمات لازم برای آن در نهایت منجر به صدور مصوبه هیئت دولت در اواخر سال گذشته مبنی بر واگذاری حل اختلافات به معاون اول رئیس جمهور شد. همچنین هیئت دولت فهرست شرکت های تابعه صنعت نفت که قابل واگذاری به سازمان خصوصی سازی هستند را نهائی و منتشر کرد. بر اساس این فهرست تقریباً کلیه شرکت های تابعه صنعت پتروشیمی در صف واگذاری قرار گرفته اند.

اما یکی از مهم ترین موانع موجود بر سر راه خصوصی سازی در بخش پتروشیمی روشن نبودن وضعیت قیمت خوراک و قیمت محصولات بود. مکانیزم قیمت گذاری در این دو بخش تا کنون دولتی بوده و تحت این سیستم نمی توان صورت های مالی واقعی هر یک از شرکت ها را استخراج و در اختیار خریداران سهام قرار داد. بر این اساس و با پیگیری های مجلس شورای اسلامی در اواخر سال گذشته، مصوبه آزادسازی قیمت محصولات پتروشیمی (به جزء کودهای شیمیایی) صادر و در عمل یکی از مهم ترین

معضلات صنعت پتروشیمی که زمینه رانت خواری برای گروه معدودی را فراهم کرده بود برطرف شد. با رفع این مشکل، ورود مجموعه صنعت پتروشیمی به فضای فعالیت خصوصی آغاز شد. هرچند موفقیت واقعی در دستیابی به اهداف خصوصی سازی منوط به کاهش نقش دولت در بازارها و واگذاری تعادل ها به مکانیزم بازار است.

بر این اساس و با توجه به مجموعه تحولات صنعت پتروشیمی در سال ۸۶ پیش بینی می شود ورود شرکت های تابعه صنعت به بورس در سال ۸۷ از سرعت و شتاب بیشتری برخوردار شود. صنعت پتروشیمی در اقدامی نمادین در نمایشگاه بین المللی نفت، گاز و پتروشیمی سالجاری تصمیم به واگذاری سهام یکی از شرکت های تابعه به بازدیدکنندگان علاقمند گرفته است.

بهار افتتاح طرح های پتروشیمی

سال ۸۶ را باید سال شکوفائی صنعت پتروشیمی ایران دانست. صنعت پتروشیمی ایران در سال ۸۶ با دریافت ۱۲ میلیارد و ۲۵۰ میلیون دلار اعتبار پیشرفت طرح های خود را ادامه و طرح های مهمی را نیز به بهره برداری رساند. این طرح ها را باید نتیجه تلاش های بدنه و مدیریت صنعت در سال های گذشته دانست. طرح پتروشیمی تندگویان در منطقه ویژه پتروشیمی ماهشهر (تولید سالانه ۷۵۰ هزار تن پلی اتیلن ترفتالات)، واحد اوره و آمونیاک مجتمع پتروشیمی رازی (ظرفیت تولید سالانه ۳۲۵۰ تن اوره و ۶۶۰ هزار تن آمونیاک) و طرح پلی اتیلن سبک مجتمع پتروشیمی لاله با توان تولید ۳۰۰ هزار تن پلی اتیلن سبک در سال از مهم ترین طرح های افتتاح شده صنعت در روزهای پایانی

سال ۸۶ است.

به گفته مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی افتتاح فاز دوم مجتمع پتروشیمی غدیر نیز در نیمه نخست سال ۸۷ انجام خواهد شد. ظرفیت تولید این فاز معادل یک میلیون تن اوره در سال است و با تأمین شدن سرویس های جانبی بهره برداری از آن در نهایت برای سه ماهه سوم سال ۸۷ برنامه ریزی شده است. بهره برداری از پتروشیمی زاگرس نیز به دلیل فراهم نبودن سرویس های جانبی به سال ۸۷ موکول شده است. همچنین پتروشیمی های آریاساسول، جم، فرساشیمی در عسلویه، اوره و آمونیاک کرمانشاه و پتروشیمی کارون در ماهشهر نیز در صف افتتاح و بهره برداری قرار دارند.

خط لوله اتیلن غرب نیز با ۵۰ درصد پیشرفت فیزیکی، سعی در جبران عقب ماندگی های موجود دارد. در میان ۱۱ واحد پتروشیمی پیش بینی شده در این مسیر نیز پتروشیمی کرمانشاه با ۵۵ درصد پیشرفت بالاترین آمار را به خود اختصاص داده است.

مسئولان صنعت پتروشیمی همچنین برای پیشبرد سریع تر برنامه های کلان این صنعت، خواهان تشکیل بانک سرمایه گذاری صنعت پتروشیمی در کشور شده اند. بر اساس برنامه های اعلام شده تا پایان برنامه چشم انداز ۲۰ ساله کشور، ۲۴ طرح بزرگ پتروشیمی با هزینه ۱۲/۵ میلیارد دلار در کشور اجراء خواهد شد.

در بخش پائین دستی نیز هم اکنون طرحی از سوی وزارتخانه های نفت و صنایع با هدف توسعه صنایع پائین دستی صنعت نفت در حال اجراء است.